آینه

رسالت

قواعد بازی در دوران پسابرجام

● **حنیف غفاری:** بی‌اعتمادی نسبت به طرف مقابل و اصول اقتصادی ایجاب می‌کند به جای تکیه بر یک «ظرفیت قابل تغییر»، به ظرفیت داخلی کشور که متغیری از اخم و لبخند دشمنان ما نیست استناد کنیم. درصورتی‌که «اقتصاد مقاومتی» به مبنا و الگوی ما در حوزه مالی و اعتباری و گردش سرمایه در داخل و خارج از کشور تبدیل شده و «برجام» باید در ذیل این ساختار تعریف گردد، در این حوزه ضمن بستن راه نفوذ دشمن خواهیم توانست اقتصاد خود را به‌صورت بنیادین و اصولی بازتعریف کرده و برنده این رقابت پیچیده با آمریکا باشیم. بااین‌حال اگر «برجام» و «تحریم‌ها» بخواهند به روح حاکم بر کالبد اقتصادی کشور در دوران پسابرجام تبدیل شوند و اقتصاد مقاومتی در ذیل این نگاه بازدارنده یا حتی در عرض آن تعریف شود، ما به‌جای «کنشگری» در عرصه اقتصاد، صرفا در مقام «واکنش» قرار خواهیم گرفت. در اینجا «توان و ظرفیت داخلی» جای خود را به «بازی بازیگران خارجی» خواهد داد. در نهایت اینکه بازی در دوران پسابرجام، علاوه بر آنکه به‌صورت ذاتی و به‌دلیل آنارشی حاکم بر روابط بین‌الملل در دنیای امروز پیچیده است، به‌دلیل تلاش دشمن برای نفوذ گسترده و هم‌زمان دشمن در حوزه‌های متعدد اقتصادی و سیاست داخلی و خارجی کشور به‌شدت حساس و سرنوشت‌ساز است. از این رو باید مراقب باشیم قطعات پازل تصویری به نام «ایران قدرتمند» را در دوران پسابرجام نادرست یا جابه‌جا نچینیم... .

جهان

می‌خواستند ریشه اصلاحات را بخشکانند

حمیدرضا جلائی‌پور: می‌خواستند ریشه اصلاح‌طلبی را خشک کنند. قضیه بعد از ۸۸ هم فقط این نبود که عده‌ای درباره انتخابات اختلاف دارند؛ عده‌ای از همان قبل ۸۸ بنا را بر این گذاشته بودند که ریشه را از جا دربیاورند، ولی نتوانستند و انتخابات ۹۲ این مسئله را نشان داد. می‌خواستند ریشه اصلاح‌طلبی و نوجویی و ریشه توسعه‌خواهی را درآورند و شما می‌دانید بیش از هشت سال جریان ضدتوسعه دست بالا را داشت، ۸۰۰ میلیارد دلار هم درآمد داشتند و قدرت هم دستشان بود و آن را اعمال می‌کردند.... تشکل‌های دانشجویی هم دارند کار خودشان را می‌کنند. در شش ماه آینده قرار است تصمیم مهمی در کشور گرفته شود که همان ترکیب مجلس است. نظر دانشجویان این است که اگر یک مجلس عاقل تشکیل شود، بهتر از یک مجلس تندرو است، دانشجویان به‌دنبال مجلسی هستند که اگر کسی به‌صورت غیرقانونی سه هزار بورسیه را جابه‌جا کرد، آن شخص را استیضاح کند، نه اینکه وزیری را که این تخلفات در بورسیه‌ها را پیگیری کرده بود، استیضاح کنند؛ بنابراین دانشجویان و تشکل‌های دانشجویی این مسئله را درک می‌کنند و در زمان انتخابات فعال می‌شوند و در شهرهایشان هم افراد اصلح را تشویق می‌کنند نامزد مجلس شوند و از او حمایت می‌کنند. این مسئله نوکری احزاب محسوب نمی‌شود، بلکه دلسوزی برای کشور است.

قانون

اثر پساتوافق کمتر از ملی‌شدن صنعت نفت نیست

ابراهیم اصغرزاده: آغاز پساتوافق در ایران اثری کمتر از ملی‌شدن صنعت نفت در منطقه خاورمیانه نخواهد گذاشت. دوران پساتوافق درس‌های زیادی در کلاس دیپلماسی برای کشورهای منطقه به‌همراه خواهد داشت و خاورمیانه متأثر از عصر پساتوافق ایران به سمت گفت‌وگو پیش خواهد رفت. تابه‌حال در خاورمیانه اساس بر مواضع سرسختانه کشورهای مختلف بود که این مواضع پشت سر اسلحه و نیروی نظامی قرار می‌گرفت؛ اما بعد از این توافق به جهان و به‌ویژه کشورهای منطقه ثابت شد که گفت‌وگو، تفاهم و درک منافع است که می‌تواند جلوتر از مواضع سرسختانه و نیروی نظامی قرار بگیرد. ما ثابت کردیم در خاورمیانه‌ای که خونین‌ترین منطقه جهان است می‌شود به گفت‌وگو نشست و مذاکره کرد و ثابت کردیم که این موضوع جواب می‌دهد. امروز باید پذیرفت که افسانه جنگ سرد میان ایران و غرب در حال رنگ‌باختن است.

جمهوری اسلامی

روز تثبیت دستاورد ملی

اکنون که مرحله اجرای برجام آغاز شده و اتحادیه اروپا تحریم‌ها علیه ایران را لغو کرده و رئیس‌جمهور آمریکا نیز دستور آماده‌سازی راهکارهای لغو تحریم‌ها را صادر نموده، آنچه تا چند هفته و حتی چندروز قبل فقط یک رؤیا به نظر می‌رسید، به مرحله عمل رسیده است. درست در همین مرحله است که باید به گروه مذاکره‌کننده ایرانی خسته نباشید بگوییم و به مخالفین برجام که تلاش زیادی برای جلوگیری از اجرائی‌شدن آن کردند توصیه کنیم از این پس با دولت و مردم همراه شوند، خود را از توهمات و تحلیل‌های غلط گذشته رها سازند و اگر قصد همکاری با دولت را ندارند از ایجاد مزاحمت و کارشکنی در راه برجام خودداری نمایند.

گزارش اختصاصی «شرق» از آغاز فعالیت رشته زبان و ادبیات کردی در دانشگاه کردستان

اجرای اصل ۱۵ در دانشگاه کردستان

فیض‌الله پیری: «یک مسئله ساده نیست، جشنواره چندروزه، انتشار کتاب یا همایش یک‌روزه خاص آموزش زبان کردی هم نیست. رویدادِ مهم، آغازبه‌کار رسمی رشته زبان و ادبیات کردی به‌صورت رسمی و در قالب رشته دانشگاهی کارشناسی در دانشگاه کردستان است، مسئله این است». دکتر بختیار سجادی این را می‌گوید. او مسئول شورای راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی در دانشگاه کردستان است که از ۱۱ مهر به صورت رسمی فعالیت خود را آغاز کرد؛ اقدامی اعتمادساز و مطالبه‌ای که در اجرای اصل ۱۵ قانون اساسی و در دولت تدبیر و امید رنگ اجرائی به خود گرفت و بازتاب فراوانی در رسانه‌های داخلی و خارجی داشته است. مهر است و از مهرورزان در محیط مفرح دانشگاه کردستان خبری نیست. حال‌وهوای دانشگاه کردستان نیز متأثر از آغازبه‌کار رشته زبان و ادبیات کردی، جنب‌وجوش و نشاط دوچندان به خود گرفته است. هنگامی‌که برای تهیه گزارش و حضور در کلاس دانشجویان رشته زبان و ادبیات کردی از دانشگاه کردستان تقاضای همکاری کردیم، دکتر سجادی با اشتیاق پذیرفت. او در ورودی دانشکده زبان‌های خارجی دانشگاه کردستان، منتظر ما بود و بعد از احوالپرسی، ما را به کلاس درس «رینوس» (نگارش و رسم‌الخط کردی) برد؛ درسی که آغازگر فعالیت رشته زبان و ادبیات کردی به‌شمار می‌رود. دکتر «نجم‌الدین جباری» و دانشجویان تاریخ‌ساز رشته زبان و ادبیات کردی، نخستین افرادی هستند که فعالیت این رشته را با درس عمومی سه واحدی رینوس کردی آغاز کردند؛ دانشجویانی که در این رشته ثبت‌نام کرده‌اند، عمدتا کردزبان هستند. آنان ۴۲ نفراند و به تعداد دانشجویان رسمی، افراد مستمع آزاد تقاضای حضور در کلاس را داشته‌اند که تاکنون امکان‌پذیر نبوده است.

اولین دانشجویان چه می‌گویند؟

دانشجویان از رسانه‌ای‌شدن موضوع، استقبال کردند و بعد از گرفتن «اولین» عکس‌ها از «اولین» کلاس‌های فعالیت این رشته، با ما به گفت‌وگو نشستند. از آنان خواستیم درباره اجرای اصل ۱۵ و نحوه انتخاب رشته زبان و ادبیات کردی، احساس خود را بیان کنند و از ادامه تحصیل در این رشته بگویند. «سمیه کریمی»، دختر بوکانی، آرزو داشت شیوه نوشتن به زبان کردی را بشناسد و بیاموزد. در شهر آنها کلاس‌های مقدماتی پراکنده آموزش زبان کردی برگزار می‌شد، اما این خارج از چارچوب دانشگاه بود و او امیدوار بود روزی رشته‌ای با این نام در دانشگاه‌های ایران راه‌اندازی شود تا بتواند در آن رشته تحصیل کند. هنگامی‌که خبر راه‌اندازی آن در دانشگاه کردستان در شهر پیچید و او داوطلب کنکور سراسری بود، در فرایند انتخاب رشته، زبان و ادبیات کردی را برگزید. او اکنون به همراه دو همکلاسش «شقایق» و «ئه‌سرین» با اشتیاق تمام در کلاس‌های این رشته حاضر می‌شوند. آنان می‌گویند از انتخاب این رشته شادمانند و فکر نمی‌کردند روزی بتوانند در رشته زبان و ادبیات کردی در دانشگاه تحصیل کنند.

اکنون روزهای شنبه تا سه‌شنبه کلاس‌های رشته زبان و ادبیات کردی دایر است. اکثریت مطلق دانشجویان این دوره، زبان کردی را در دفترچه کنکور به عنوان گزینه‌های اول انتخاب کرده‌اند. بعضی از این دانشجویان پیش‌تر در کلاس‌های مقدماتی آموزش زبان کردی حضور داشته‌اند، اما عمده آنها می‌گویند از روی علاقه به زبان مادری‌شان این رشته را انتخاب کرده‌اند.

دلنیا گوهرنژاد، از دانشجویان سنندجی این رشته، می‌گوید به زبان مادری‌اش علاقه دارد و خوشحال است که این رشته در دانشگاه کردستان راه‌اندازی شده است. او امیدوار است روزی بتواند به زبان کردی کتاب بنویسد. پرشنگ مصطفی‌زاده نیز مانند گوهرنژاد به تشویق خانواده و به‌واسطه علاقه خودش این رشته را انتخاب کرده است. رضایت و اشتیاق او از اجرای اصل ۱۵ قانون اساسی از چشمانش مشخص و امیدوار است زمینه استخدام بعد از فارغ‌التحصیلی نیز برای آنها ممکن شود و او در آینده به زبان کردی بنویسد و ترجمه کند. دیگر همشهری وی «ئه‌وین برومند»، دیدگاه مشابهی دارد؛ اما تورج خسروی مدتی به زبان کردی در سنندج فعالیت ادبی داشته و در زمینه ترجمه کارهایی انجام داده است. او می‌گوید: وقتی اطلاع یافتم رشته زبان کردی در دانشگاه کردستان راه‌اندازی می‌شود، بی‌درنگ این رشته را به‌عنوان انتخاب اول برگزیدم. در چشمان پوریا صادقی و دیگر دانشجویانی که دور ما حلقه زده‌اند، اشتیاق و هیجان و شادی موج می‌زند. دانشجویانی که امیدوارند بتوانند در آینده در توسعه زبان مادری خود به شیوه آکادمیک مؤثر واقع شوند.

شور و حال دانشجویان قابل توصیف نیست

لحظات آخری که دانشجویان رشته زبان و ادبیات کردی منتظر ورود اولین استاد رشته زبان و ادبیات کردی به کلاس بودند، باید لحظات شورآفرین و هیجان‌انگیزی بوده باشد. دکتر «نجم‌الدین جباری»، استاد ادبیات دانشگاه کردستان، این افتخار را پیدا کرده اولین استادی باشد که درس زبان کردی را در دانشگاه‌های ایران در کردستان آغاز می‌کند. او می‌گوید: در چهره دانشجویان شادمانی و هیجان خاصی دیده می‌شد و این نشانه‌ها در من بیشتر بود؛ چراکه برای اولین‌بار با مجوز رسمی و قانونی، رشته زبان و ادبیات کردی دایر شده و من کلاس درس را با عنوان «رینوس کردی» (آیین نگارش زبان کردی) آغاز کردم. وی می‌گوید: شوروحال ما و دانشجویان در آن روز قابل وصف نیست و با واژه نمی‌توان آن را بیان کرد. بعد از معرفی دانشجویان، دیدم آنان از نقاط مختلف، از مهاباد و بوکان تا سنندج و دالاهو و ثلاث باباجانی آمده‌اند.

جباری افزود: در جلسه دوم ۱۰ کتاب را به دانشجویان معرفی کردم. نظر ما این است که فصولی از برخی کتب را تکثیر و از میان بقیه نیز جزوه‌ای انتخاب کنیم و تمریناتی نیز به دانشجویان ارائه کنیم. سپس تأکید می‌کند: اگرچه تعدادی از دانشجویان این رشته با مقدماتی از زبان کردی آشنایی دارند، اما ما از صفر مطلق آغاز می‌کنیم و اطمینان می‌دهیم دانشجویان بعد از گذراندن این درس، به محتوای آن اشراف کامل پیدا کنند. «اسطوره و افسانه شاهنامه کردی»، «چیروک و چیروک‌نویسی کردی» (داستان و داستان‌نویسی کردی)، «ادبیات تطبیقی با گرایش کردی»، «ادبیات غنایی با مضامین عاشقانه و عارفانه» و «ادبیات کودک» گرایش‌هایی هستند که به اعتقاد دکتر جباری می‌توان آنها را در مقاطع بالاتر رشته زبان و ادبیات کردی در دانشگاه کردستان تعریف کرد.

دکتر یادگار کریمی نیز از اولین استادانی است که سر کلاس دانشجویان این رشته حاضر شد. او درس «دستور زبان کردی یک» را به دانشجویان این رشته آموزش می‌دهد و بنابه تصویب شورای برنامه رشته زبان و ادبیات کردی، این درس با موضوعیت «صرف» در ترم اول تحصیلی به مطالعه ساخت واژه‌ها مانند اسم، فعل، حرف، پسوند و پیشوند و نشانه‌های تشخیص صفت می‌پردازد و در «دستور زبان دو» در ترم دوم موضوعات «نحوی» موردتوجه قرار می‌گیرد.

یادگار کریمی از خاطره اولین حضور خود در جمع دانشجویان این رشته می‌گوید: شادمانی از چهره دانشجویان به‌خوبی مشخص بود و شادی آنها فراتر از یک دانشجوی ترم اولی بود. این شاید به گفته وی، ناشی از تازگی رشته زبان و ادبیات کردی باشد و باید دید این رشته چه آینده‌ای خواهد داشت؟

الگوی ما تقلید از سلیمانیه و اربیل نیست

مدیرگروه و رئیس شورای راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی در دانشگاه کردستان می‌گوید: ازآنجاکه کنکور به صورت سراسری برگزار شده، طبیعی است که مانند زبان‌های غیرفارسی، متقاضی غیرکرد هم این رشته را انتخاب کرده باشد و طبیعی است که تعدادی دانشجوی غیرکرد هم در میان آنان دیده می‌شود.

به گفته وی، این رشته در قالب ۱۳۶ واحد و هشت ترم تحصیلی به‌پایان می‌رسد. ۲۰ واحد عمومی مانند سایر رشته‌های دانشگاهی کارشناسی برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات کردی نیز الزامی است و علاوه بر واحدهای عمومی، دانشجویان باید واحدهای پایه‌ای، اصلی و تخصصی را بگذرانند.

به‌این‌ترتیب، چنان‌که سجادی تأیید می‌کند، نخستین‌بار خارج از فعالیت ادبیات تطبیقی، دیوان شعرای نامدار کرد مانند مولوی، نالی، محوی، سالم، قانع، گوران، احمد خانی و ملای جزیری و پیره میرد در قالب دروس تخصصی به متن دانشگاه می‌آید و این به یمن راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی در دانشگاه کردستان است.

از این به بعد و در قالب رشته تحصیلی زبان و ادبیات کردی دانشجویان باید درس‌هایی مانند «متون ادبی کرمانج شمال»، «متون ادبی کرمانج جنوب»، «شاهکارهای ادب جهان به زبان کردی»، «سبک‌های ادبی در ادب کردی»، «تأثیر قرآن و حدیث در ادب کردی»، «ادبیات داستانی در ادبیات کردی»، «پیشینه زبان کردی و لهجه‌های آن» و «دستور زبان کردی» را بگذرانند و حتی به گفته دکتر سجادی، دو واحد روزنامه‌نگاری نیز به دانشجویان ارائه می‌شود.

هیأت علمی شامل این رشته هفت نفر است و اکنون برای جذب سه نفر در مقطع دکترا در رشته زبان و ادبیات کردی و یک نفر ایران‌شناس با گرایش کردولوژی در وب‌سایت وزارت علوم اعلام نیاز کرده‌ایم و تعدادی نیز برای تدریس در این رشته اعلام آمادگی کرده‌اند.

سجادی تأکید می‌کند راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی در دانشگاه کردستان، تقلیدی از دانشگاه‌های سلیمانیه یا اربیل نیست؛ بلکه با توجه به پتانسیل، تخصص و دلسوزی‌هایی که وجود دارد، یک فعالیت درون‌زاست و در چند سال آینده می‌توانیم در قالب همین رشته صادرات فرهنگی داشته باشیم و دانشگاه کردستان می‌تواند الگو و مرکزی آموزشی برای سایر مراکز جهانی باشد و دستاوردهای آن به مراکز ایران‌شناسی و کردشناسی جهان صادر شود. وی همچنین خبر داد که براساس تصمیم مسئولان استان، برنامه درسی این زبان، الگو و مرجعی برای تهیه متون دیگر مراکز علمی مانند دانشگاه آزاد است که قرار است زبان کردی را به رشته‌های خود اضافه کنند.

راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی؛ تحقق وعده‌های دولت

رئیس دانشگاه کردستان نیز می‌گوید: راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی در راستای وعده‌های دولت به مردم است و ما خوشحالیم که توانسته‌ایم با همکاری نیروهای اجرائی و علمی و حمایت وزارت علوم به این وعده جامه عمل بپوشانیم.

به گفته دکتر فردین اخلاقیان، دانشگاه کردستان در مرحله اول یک دانشگاه منطقه‌ای و سپس ملی به‌شمار می‌رود و در راستای سیاست‌های وزارت علوم نیازهای منطقه را در اولویت برنامه‌هایش قرار داده است. راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی درهمین‌راستا و براساس تقاضای مردم صورت گرفته است. او سپس می‌گوید: در مدت چهار سال فاصله زمانی فارغ‌التحصیلی نخستین گروه این رشته، پیگیر تعریف، تصویب و اخذ مجوز مقاطع بالاتر برای رشته زبان و ادبیات کردی هستیم و این نیازمند حمایت نخبگان و مسئولان است که اجرای آن به جذب نیروی علمی بیشتر و توسعه دانشگاه کردستان می‌انجامد.

معاونت آموزشی دانشگاه کردستان می‌گوید: اکنون که راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی در این دانشگاه عملی شده، امکان توسعه آن در دوره تحصیلات تکمیلی وجود دارد. «عادی سی‌وسه مرده» گفت: کرسی زبان و ادبیات کردی دانشگاه کردستان یک حرکت درون‌زاست و بعد از چهار سال فارغ‌التحصیلی اولین گروه از دانشجویان امکان تحصیلات تکمیلی این رشته در مقاطع بالاتر در دستور کار قرار می‌گیرد. به گفته وی، ازآنجاکه زبان و ادبیات کردی رشته‌ای نوپا در این دانشگاه به‌شمار می‌رود، منابع تدوین‌شده برخلاف زبان انگلیسی، عربی و ... محدود است و سرفصل‌ها و تعریف واحد با همت جمعی از استادان بومی و علاقه‌مند امکان‌پذیر شده است. وی افزود: با فعال‌شدن دانشجویان در ترم‌های آینده و شکل‌گیری کانون‌های دانشجویی، انتشار نشریه و دیگر فعالیت‌های مرتبط با فرهنگ و ادب کردی تسریع می‌شود.

دکتر «نجم‌الدین جباری» و دانشجویان تاریخ‌ساز رشته زبان و ادبیات کردی، نخستین افرادی هستند که فعالیت این رشته را با درس عمومی سه واحدی رینوس کردی آغاز کردند؛ دانشجویانی که در این رشته ثبت‌نام کرده‌اند، عمدتا کردزبان هستند. آنان ۴۲ نفراند و به تعداد دانشجویان رسمی، افراد مستمع آزاد تقاضای حضور در کلاس را داشته‌اند که تاکنون امکان‌پذیر نبوده است

دیروز و امروز اجرای اصل ۱۵ قانون اساسی

اجرای اصل ۱۵ قانون اساسی و تدریس زبان کردی در دانشگاه‌ها و مدارس کردستان با فرازوفرودهایی، دست‌کم در یک دهه گذشته، همراه بوده و این مطالبه همواره ورد زبان نمایندگان مردم، به‌ویژه در مجلس ششم، نخبگان و دانشگاهیان، گروه‌های سیاسی مانند اصلاح‌طلبان کرد و شاخه‌های استانی برخی احزاب ملی اصلاح‌طلب و مطبوعات محلی بوده و هرگونه تغییر و تازگی در رویدادها، خبرنگاران و تحلیلگران رسانه‌ها را متوجه خود می‌کرد. این کنجکاوی‌ها متکی به اصل پانزدهم قانون اساسی است که می‌گوید: زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران، فارسی است. اسناد و مکاتبات و متون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد؛ ولی استفاده از زبان‌های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه‌های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی آزاد است. خلاصه گزارش‌ها این بوده که در سال ۸۳ و در ماه‌های پایانی دولت اصلاحات، رشته زبان و ادبیات کردی با چهار گرایش کلهری، سورانی، اورامی و لری در دفترچه کنکور سراسری قرار گرفت. با روی‌کارآمدن دولت مهر و عدالت، این کورسوی امید خاموش شد و به ناامیدی تمام تبدیل و طرح از اساس مسکوت گذاشته شد. هفته‌نامه محلی سیروان در آن زمان گزارشی با عنوان «زبان مادری؛ بدرود تا مهری دیگر» را منتشر کرد. بعد از سال ۸۸، دیگربار و از زبان برخی اعضای شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، خبر موافقت با تدریس دو واحد اختیاری زبان و ادبیات اقوام ایرانی در رسانه‌ها، ازجمله در تلویزیون منتشر شد.

با آغاز تبلیغات انتخاباتی ریاست‌جمهوری یازدهم، دکتر حسن روحانی رئیس‌جمهور فعلی، تنها کاندیدایی بود که درباره مطالبات اقوام بیانیه منتشر کرد و به صورت رسمی از اجرای اصل ۱۵ قانون اساسی و برنامه تدریس زبان اقوام سخن گفت.

از تدریس زبان کردی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج نیز اخبار امیدبخشی به گوش می‌رسد. این مسئله را نخستین‌بار دکتر میرزاده، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی کشور، در نشستی مطبوعاتی در سنندج مطرح کرد و گفت: «درصورتی‌که دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج ظرفیت‌های لازم را ایجاد کند ما آمادگی داریم تا در چارچوب قوانین، نسبت به راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی اقدام کنیم. دراین‌زمینه هیچ محدودیتی نداریم و درصورتی‌که واحد سنندج و سایر واحدهای استان کردستان ظرفیت‌های لازم را داشته باشند، از آنها حمایت می‌شود». مدتی بعد «محمد قربان‌کیانی»، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، کنفرانسی مطبوعاتی تشکیل داد و به صورت رسمی اعلام کرد: «در سفر هیأت‌مدیره دانشگاه تدریس زبان کُردی در واحد سنندج به‌تصویب رسید و منعی برای تدریس این زبان در دانشگاه آزاد سنندج وجود ندارد».

پیش‌تر تعدادی از اعضای فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی در نشستی نشانه‌هایی از مخالفت با تدریس زبان اقوام را اعلام کرده بودند. در این نشست محمدعلی موحد، عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی، گفته بود: «دولت باید از مداخله مستقیم در آموزش زبان‌های محلی و بومی خودداری کند. ما زبان معیاری داریم که زبان رسمی ماست و اگر دولت بخواهد آن را فراموش کند و به حوزه زبان‌های محلی وارد شود، کار ما زار است».

سلیم نیساری، عضو دیگر این فرهنگستان، گفت: «عده‌ای فکر می‌کنند علاقه به یک قومیت یعنی تحصیل با زبان آن قوم، اما این موضوع بسیار خطرناک است». فتح‌الله مجتبایی هم گفت موضوع آموزش زبان مادری «امری وارداتی» است و ادامه داد: «شک ندارم این موضوع از خارج به ایران آمده است و از آن بوی توطئه می‌آید!». دیدگاه حدادعادل نیز در این نشست جالب بود. او گفت: «مواظب باشیم مبادا از کیسه سرمایه‌های ملی‌مان همچون زبان فارسی برای پیروزی‌های موقت و بی‌حاصل جناحی خرج کنیم».

بعدها قربان کیانی، رئیس دانشگاه آزاد واحد سنندج، گفت: با توجه به موافقت ریاست عالی دانشگاه و فرهنگستان زبان و ادب فارسی [حدادعادل] در آینده‌ای نزدیک تدریس زبان کردی در این واحد دانشگاهی به صورت اختیاری امکان‌پذیر می‌شود.

ماجرای آموزش زبان کردی در مدارس ابتدایی سقز

وزیر آموزش‌وپرورش دولت تدبیر و امید، سال گذشته در سفر به سنندج، با وجود سؤالات متعدد خبرنگاران، حاضر به توضیحی نشد و فقط توصیه به صبر کرد. او تلویحا از تدوین برنامه‌هایی سخن گفت، اما پرده از جزئیات آن برنداشت. پیش از آنکه ماجرای آموزش زبان کردی در مدارس سقز به‌صورت جدی تبلیغ شود و به رسانه‌های بزرگ برسد.

روابط‌عمومی آموزش‌وپرورش سقز در گزارشی اعلام کرد: «چند سالی است در کتب فارسی دوره متوسطه اول (راهنمایی) در فصل ششم فصلی با عنوان ادبیات بومی- محلی گنجانده شده که حاوی صفحاتی سفیدرنگ و بدون متن است. در قسمت مقدمه کتاب، از فصل ادبیات بومی به عنوان فرصت بسیار مناسب برای توجه به گنجینه‌های فرهنگ سرزمینی یاد شده و اختصاص این فصل را به آداب و سنن و فرهنگ بومی-محلی و نیازهای نوجوانان و دیگر ناگفته‌های کتاب مربوط کرده است». در ادامه این گزارش آمده است: «در سنوات گذشته هرکدام از همکاران محترم بنا به فراخور ذوق و سلیقه خود مطالبی را جهت تدریس، دروس آزاد انتخاب و ارائه می‌کردند که البته این کار به دلایلی همچون تعدد سلایق، تهیه متون کارشناسی نشد و باعث ناهماهنگی تدریس در مدارس مختلف شد و بعضا مشکلاتی را با توجه به اهداف آموزشی به وجود می‌آورد؛ بنابراین گروه ادبیات فارسی متوسطه اول شهرستان سقز به منظور جلوگیری از ناهماهنگی‌های پیش‌آمده و در راستای جلسات استانی و با توجه به برنامه عملیاتی ارسالی اداره کل، به تدوین محتوای دروس آزاد پایه‌های هفتم و هشتم با هماهنگی تمام همکاران محترم گروه اقدام کرد. گفتنی است بنا به تصمیم همکاران محترم گروه ادبیات فارسی متوسطه اول، نمره درس آزاد به صورت کمکی و با لحاظ‌کردن [حضور] دانش آموزان غیربومی لحاظ می‌شود».

حجت‌الاسلام‌والمسلمین علی یونسی، دستیار ویژه رئیس‌جمهور در امور اقوام و اقلیت‌های مذهبی و دینی، اواخر خرداد سال‌جاری به سنندج سفر کرد و ضمن اعلام راه‌اندازی رشته زبان و ادبیات کردی در دانشگاه کردستان، گفت: «اینکه زبان کُردی را یک زبان جدا از زبان فارسی بدانیم یک تفکر ضد کُردی است». یونسی پرسید: «چرا از تدریس زبان‌های انگلیسی و دیگر زبان‌های خارجی احساس خطر نمی‌شود؛ ولی از تدریس زبان‌های کردی و بلوچی و تاتی باید احساس خطر شود؟».

دکتر حسن روحانی نیز در سفر استانی خود به کردستان اعلام کرد در راستای بیانیه شماره سه (بیانیه اقوام) و وعده‌های انتخاباتی درباره اجرای اصل ۱۵ قانون اساسی بخش زبان کردی خبرگزاری ایرنا و رشته زبان و ادبیات کردی به صورت رسمی در دانشگاه کردستان راه‌اندازی می‌شود. به‌این‌ترتیب مهرماه ۱۳۹۴ را باید زمان تحقق مشترک وعده رئیس‌جمهور و مطالبه و رؤیای کردها و اجرای اصل ۱۵ قانون اساسی بعد از ۳۶ سال تلقی کرد.

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

جوان

● احمدی‌نژاد: رانت‌خواری‌ها را یک‌به‌یک اعلام می‌کنیم- توهین به دولت نشانه کارآمدی آن است
● متکی: ۵+۱ به میز مذاکره بازگردد
● البرادعی: مدرکی دال بر نظامی‌بودن برنامه ایران وجود ندارد
● هشدار پوتین درباره وضعیت بغرنج گرجستان
● هاشمی‌رفسنجانی: نگذاریم بادهای سیاسی نیروهای صالح را برباید
● سردرگمی در اولین روز واگذاری سیم‌کارت ۱۵۰هزار تومانی؛ سیم‌کارت تا ۳۰ هزار تومان ارزان شد
● پیش‌بینی رئیس‌جمهور برای سال جاری؛ ۱۵میلیارد دلار صادرات غیرنفتی قابل تحقق است- وزیر بازرگانی: استراتژی تدوین‌شده‌ای برای ورود به کشورها نداریم
● ایران به کشورهای تولیدکننده انبوه محصولات نانو می‌پیوندد

اعتماد ملی

● حدادعادل: الحاق سازمان مدیریت از اختیارات رئیس‌جمهور است
● محمود احمدی‌نژاد: قرار گذاشتیم در دولت به هیچ تهمت و افترایی پاسخ ندهیم- رئیس‌جمهوری: یک‌یک رانت‌خواری‌ها و فسادها را اعلام می‌کنیم
● قیمت نفت به ۵۶ دلار رسید؛ رکوردشکنی نفت در کاهش قیمت
● ثبت‌نام نامزدهای نهضت آزادی ایران در انتخابات شوراها
● نشست ویژه ۴۰ سفیر در تهران- بیش از ۴۰ نفر از سفیران جمهوری اسلامی ایران هفته گذشته از سوی وزیر امور خارجه به تهران فراخوانده شدند تا در یک نشست ویژه مهم‌ترین مسائل دیپلماتیک به‌ویژه پرونده هسته‌ای ایران را بررسی کنند
● مقام معظم رهبری: پایان دفاع مقدس افتخارآمیز بود

اعتماد

● رشد ۶۰ درصدی صادرات نفت ایران به چین
● دیروز در دو سخنرانی در تهران اتفاق افتاد؛ شبه‌مناظره [رئیس دولت اصلاحات]- احمدی‌نژاد- [رئیس دولت اصلاحات]: گرانی را به دولت من نسبت می‌دهند، ولی از موفقیت‌ها سخن نمی‌گویند- محمود احمدی‌نژاد: در سال ۸۲ و ۸۳ نرخ تورم ۱۵درصد بود، ولی پارسال و امسال به ۱۰،۹درصد رسید
● رهبر معظم انقلاب: کارهای انجام‌گرفته برای ثبت درخشندگی‌های دفاع مقدس کم است
● ماجرای دانشجویان ستاره‌دار ادامه دارد- اعلمی: اگر مشکل حل نشود، وزیر علوم را به مجلس فرا می‌خوانیم- وزیر علوم: موضوع دانشجویان ستاره‌دار، ساخته و پرداخته رسانه‌هاست

کیهان

● عبدالله رمضان‌زاده: اعتماد ملی حضور در ائتلاف اصلاح‌طلبان را نپذیرفته است
● مخالفت روسیه و فرانسه با واشنگتن بر سر تحریم ایران- وزیر امور خارجه روسیه اعلام کرد کشورش به شورای امنیت اجازه نخواهد داد ایران را به‌خاطر برنامه هسته‌ای‌اش تنبیه کند
● اعتراف شورای روابط خارجی آمریکا: ایران برای مقابله با آمریکا اهرم‌های زیادی در اختیار دارد- وزیر خارجه [ایران]: اگر بنا بر تعیین پیش‌شرط باشد، ما در اولویت هستیم
● تجلیل رئیس‌جمهور از صادرکنندگان کالاهای غیرنفتی
● افزایش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قیمت خرید و اجاره مسکن

جمهوری اسلامی

● صندوق بین‌المللی پول: درآمدهای ارزی ایران از ۸۰ میلیارد دلار خواهد گذشت
● متکی: منطقی برای تعلیق نمی‌بینیم و گروه «۵+۱» باید به مذاکره بازگردد
● ۵ منبع برای بازپرداخت بدهی دولت به بانک‌ها مشخص شد
● امضای میثاق در مکه میان علمای شیعه و سنی عراق
● وزیر نفت خبر داد: مذاکره با دو شرکت غربی برای توسعه میدان نفتی آزادگان
● رامسفلد کره شمالی را به حمله اتمی تهدید کرد
● پوتین: گرجستان در تدارک راه‌انداختن «حمام خون» است

اطلاعات

● مقام معظم رهبری: ملت ایران در دفاع هشت‌ساله نشان داد که هیچ‌گاه مایل به تعرض نیست
● [رئیس دولت اصلاحات] در جماران مستقر شد
● حضور سرزده رئیس‌جمهور در دانشگاه امام صادق(ع)
● رئیس‌جمهوری: مأموریت نظام اسلامی، اجرای عدالت است
● احمدی‌نژاد: دولت در کنار صادرکنندگان خواهد ماند
● دولت ۱،۵میلیارد دلار از حساب ذخیره ارزی برداشت می‌کند